

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CXXXVIII. Agitur de substitutione Baroniae Serignani, prætensa ex testamento Domini Joannis de Pictauia, & concluditur prohibitionem alienationis in casu isto vti consequutiuam fideicommissi, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

Qu. & Res. Civil. Pars II. Cap. CXXXVIII. 93

7 Rota decis. 4. num. 2. p. 1. divers. f. quia publicatio testamenti est de solemnitate illius substantiali & necessaria: dist. p. 1. divers. decis. 5. n. 5.

Sexto & ultimo sequitur ex supradictis, quod male & nulliter fuit laxata via executiva (ut dicitur) prædicto testamento: quia remedium executivum l. final. C. de edit. diu. Adrian. aut alia remedia executiva non dantur testamentis nondum publicatis, & quotum probatio fieri debet per testes, qui non fuerint formaliter examinati, & ante decretum Iudicis super publicatione subsequutum; & per consequens cum cesset via executiva, datur appellatio tam quoad effectum suspensivum, quam quoad devolutivum, ex traditis per Angel. post Gloss. in l. final. C. de edit. diu. Adrian. tollend. Tufch. lit. T. concl. 109. num. 32.

CAPUT CXXXVIII.

Agitur de substitutione Baronie Serignani præfata ex testamento Domini Joannis de Picavia. Et concluditur prohibitio alienationis in casu isto, uti consequitivam fideicommissi, restringendam esse ad casus & personas in substitutione principali expressas. De duplici acceptatione nominis Familiae, videlicet effectivæ, vel contentivæ. Et ex quibus colligatur in testamento solam familiam effectivam fuisse vocatam. Quando vocata est familia effectiva, censetur vocati illi qui sunt de eodem colonello, & non alii, maxime quando testator loquendo de familia, progenie, & similibus habuit respectum ad certas lineas, aut certam descendantiam. Et obiter tractatur quando descendentes ex fœminis vocati censentur ad fideicommissum.

S V M M A R I U M.

- 1 Agenti ad fideicommissum opponi potest exceptio, Tu non es vocatus.
- 2 Substitutio ad certas personas restricta, ad ulteriores extendi non debet.
- 3 Prohibitio alienationis etiam amplioribus verbis concepta, restringenda est ad terminos substitutionis præcedentis, quando alioquin sequeretur evidens correctio ejusdem testatoris, & contrarietas.
- 4 Exincto fideicommissio, exinguitur jus prohibitionis alienationis consequutive.
- 5 Prohibitio alienationis facta per modum declarationis dicitur consecutiva, & nihil de novo addit ad præcedentem substitutionem.
- 6 Prohibitio alienationis dicitur consecutiva, quando juncta fuit principali dispositioni per dictionem copulativam.
- 7 Ampliatur, etiam si dispositio esset in rem concepta, vel adjecta esset clausula, in infinitum.
- 8 Familia, seu domus appellatione utrum contingantur qui sunt de familia effectiva dumtaxat, an etiam qui de contentiva. Et quod sit discrimen inter familiam effectivam, & contentivam.

9 Distinctio familia effectiva & contentiva locum etiam habet in familia hæredum, si testator illam consideraverit.

10 In dubio testator censetur potius vocasse familiam effectivam, quam contentivam, tam respectu sui, quam suorum hæredum.

11 Prohibitio alienationis potius in dubio referri debet ad familiam effectivam.

12 Vocata familia effectiva, non admittuntur illi qui sunt de contentiva.

13 Familia contentiva comprehensa censetur, quando prohibitio alienationis facta fuit favore agnationis.

14 Limitatur, ut non procedat quando prohibitio est consecutiva, & declaratoria præcedentis substitutionis.

15 Quando testator in prohibitione se restrinxit ad familiam sui hæredis, censetur considerasse solum illius familiam effectivam.

16 Vocata familia, non censetur vocati illi qui sunt de alio colonello, seu de alia derivatione.

17 Quando in una familia sunt plures qui habent diversas denominationes, testator censetur intellexisse de illis, qui sunt ejusdem denominationis cum testatore, & respectivè cum illius hærede.

18 Clausula, Qui erit, importat conditionem.

19 Diuturna observantia declarat dubiam substitutionem.

20 Descendentes ex fœminis possunt aliquando excludere masculos alterius lineæ.

21 Sub nomine Cognationis, comprehenduntur descendentes ex fœminis.

22 Idem dicendum est de nomine Parentelæ, vel de nomine Affinitum.

Potens & strenuus miles Dominus Joannes de Picavia, quem sic nominat Bertrandus consil. 117. vol. 7. suum ultimam condidit testamentum anno 1474. & die prima mensis Februarii, sumptum per D. Bonifacium de Bleugeris Notarium publicum Civitatis Avenionis, in quo hæredem suum universalem instituit generosum & potentem Militem, Dominum Aymarum de Picavia suum ex fratre nepotem, cum substitutionibus & prohibitionibus alienationis amplissimis, de quibus in dicto testamento, cujus verba sunt ea quæ sequuntur.

Et quia hæredis institutio est caput, radix, & fundamentum cujuslibet ultimæ voluntatis, idcirco ipse testator in omnibus aliis bonis suis mobilibus, & immobilibus, & per se moventibus, castis, fortaliis, dominiis, feignoriis, jurisdictionibus, feudis, retrofeudis, homagiis, censibus, servitiis, redditibus, nominibusque, & creditis, juribus, & actionibus quibuscunque præsentibus & futuris, quæcunque, qualiacunque, quantumcunque, ubicunque sint, & in quibuscunque consistant, seu quocunque nomine & vocabulo nuncupentur, seu nominentur; hæredem suum universalem, solum & in solidum instituit, ac ore suo proprio nominavit, & esse voluit, videlicet Magnificum potentemque & generosum Militem, Dominum Aymarum de Picavia, nepotem suum dilectissimum, Dominum Sancti Valerii, & suos masculos legitimos & naturales, & de legitimo matrimonio procreatos seu procreandos, quos omnes ordine successivo dicto Domino Aymaro hæredi suo universali, & suis, usque in infinitum substituit. Et quia ea quæ apertius dicuntur & declarantur, melius & facilius intelliguntur, sitque

94 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerii,

fitque dicti testatoris firma, perpetua, & finalis voluntas, ac velle totale, quod locus ipsius testatoris de Serignano Auracensis Diocesis in Comitatu Venaissino, cum tota ejus Baronia & iuribus, iurisdictionibus, homagiis, ac castris, & locis, feudis, retrofeudis, censibus, & aliis ad dictam Baroniam pertinentibus (sicut est de Camareto, Trevelliano, Podio Almeraci, Gardaparioli, Barbaratio, Uchaux) & de aliis locis quæ sibi obvenierunt ex successione & hereditate recolendæ memoriæ Dñæ Pollicenæ genitricis suæ, remaneant penes illos de Domo, & cognatione sua de Pictavia; videlicet penes illum semper, qui erit Caput, & Primus Domus prædictæ de Pictavia, & obtinebit primum locum & ordinem ac dominium Sancti Valerii, ut Domus ipsa pro sua clara & antiqua nobilitate decentius & honestius manuteneatur & sustentetur, statimque sibi debitum sustinere, & portare possit ad honorem & decus Domus prædictæ de Pictavia. Vultque ipse testator, ordinat, & expressè prohibet, quod præfatus Dominus Aymarus de Pictavia hæres suus universalis, qui dictæ Domus ipsius testatoris de Pictavia nunc est Caput, & Primus, & sui successores in infinitum, dominium Sancti Valerii, & Caput dictæ Domus pro tempore obtinentes, non possint aut valeant dictam Baroniam, loca, Castra, iurisdictionem, jura, aut membra, in solidum, vel partem ullo unquam tempore oblique obligare, impignorare, aliis in feudum, vel in emphyteusum concedere, vel alio quovis titulo alienare, vel aliàs transferre, etiam in Ecclesias, vel loca pia, seu alia loca pietatis, quantumcunque pia, sive favorabilia, etiam pro redemptione Captivorum; & hoc tam in contrahibus inter vivos, vel causa mortis, quam ultimis voluntatibus, nec per viam transactionis, hæres institutionis, substitutionis, legati, seu fideicommissi, nec alio quovis excogitato, vel excogitando titulo: sed remanebit ipsa Baronia tota & integra, absque aliquali diminutione ipsius,

seu iurium ejusdem, quantumcunque minorem penes dictum heredem suum universalem ad vitam; & post ipsius decessum, absque aliquâ tractione cujusvisque Quartæ Trebellianicæ, vel alterius, quam expressè ipse Testator prohibuit, & ordinavit, quod veniat pleno jure de iure absque alicujus ministerio, præfati sui valitè & perpetua dispositione & voluntate ad primum heredem supradicti sui hæredis, qui caput & primum locum dictæ Domus sui cognominis de Pictavia, & dominium Sancti Valerii tenebit & habebit, sic deinceps & perpetuis temporibus, de uno ad alium, quamdiu, & toto tempore quo Christus permittit, domum ipsam regnare & durare. Et contingat dictum heredem universalem ipsius rectoris, vel alios successores dicti hæredis, Caput & primum ordinem dictæ domus pro tempore habentes, existentibus aliquibus, vel aliquo de cognatione de Pictavia, Baroniam ipsam in solidum, vel partem, vel jura illius alienare, vel contra ipsius testatoris dispositionem, ordinationem, & prohibitionem facere, quod totum sit nullum, cassum, & irritum, ac nullius roboris. Et eo casu adveniat, vult ipse testator, ordinat, & mandat quod dicta talis contraveniens, & contrarietas, sit ad ipsam vitam omnibus fructibus & emolumentis universis privatus & exclusus, & dicti fructus & emolumenta esse debeant & applicentur obtinentibus dictum locum, & ordinem domus prædictæ de Pictavia, quamdiu ille qui contraxerit, vivet, & illo vita functo, revertantur ad successorem qui primum ordinem obtinebit, cum hac conditione expressa, quod illi de Pictavia qui pro tempore erunt, aut alii parentes, vel affines, & cognati successio pertinere vel devenire possint in hereditatem, præsentem ipsius testatoris ordinationem non possint aut valeant sibi invicem remittere, transigere, vel super ea aliqua pacta inire, sed tempore remaneant firma & integra.

TYPUS SUCCESSORVM DOMINI Joannis de Pictavia Testatoris.

Joannes Primus de Pictavia, Testator: mortuus sine liberis.

Aymarus de Pictavia, Joannis Primi nepos & hæres, qui reliquit superstitum

Joannem Secundum, filium suum. Huic ex legitimo matrimonio nati sunt,

Guillelmus de Pictavia, mortuus sine liberis:

&

Diana de Pictavia, Ducissa de Ventinois, uxor Domini de Brez magni Senescalli Normandiæ, & cujus matrimonio prodierunt,

Francesia de Brezé, uxor Henrici Roberti de la Mark,

&

Ludovicâ de Brezé, vidua d'Aumale.

Ex cujus matrimonio prodierunt Descendentes Domus de Bouillon, qui vendiderunt Baroniam Serignani cum suis dependentiis.

Coat

Qu. & Res. Civil. Pars II. Cap. CXXXVIII. 95

Constat igitur quod Aymar, Joannis testatoris ex fratre nepos, habuit Guillelmum, suum ex Joanne secundo filio nepotem: quo sine liberis defuncto, Ducissa Diana, & post ipsam ejus descendentes ex Francesca de Bresé ejus filia, Baroniam Serignani cum ejus dependentiis jure domini, seu quasi, ab anno 1548. in hæc usque tempora possederunt.

Nunc autem insurgit generosus & potens Dominus N. asserens se, ut existentem de familia de Piçtavia, admittendum esse ad fideicommissum contentum in testamento de quo agitur, ad exclusionem descendendum ex fœminis de familia, aut ab eis jus & causam habentium. Quæritur utrum ejus petitio sit juridica.

Negotio isto exactè perpenso, existimavi dictum Dominum N. à sua petitione removendum. Siquidem dictus Testator cum nullos haberet liberos masculos, suum ex fratre Nepotem Aymarum, Dominum Sancti Valerii hæredem instituit, & suos masculos legitimos & naturales, & de legitimo matrimonio procreatos & procreandos, quos omnes dicto Aymaro hæredi suo ordine successivo, & suis usque in infinitum substituit. Et per consequens cum Dominus N. non sit filius masculus Aymari, nec ab illo descendat, non potest prætere, se vocatum ad dictam substitutionem, aut in ea comprehensum. † Unde jure illi opponi potest vulgatum illud axioma, *Tu non es vocatus: substitutio de te non loquitur*: Peregr. de fideicom. art. 11. num. 37. Surd. conf. 96. num. 2. Roland. conf. 5. num. 4. vol. 3. † Et fideicommissum restrictum ad certas personas, ultra illas operari non debet: Jaf. in l. non res, num. 21. ff. de leg. 1. Dec. confil. 211. num. 5. Menoch. confil. 220. num. 128. Peregrin. de fideicom. art. 1. num. 27. Rot. decis. 124. num. 10. parte 4. tomo 1. recent. & 195. num. 6. & 7. p. 5. Menoch. confil. 232. num. 2. & 233. num. 6. & 11. Cyriac. controvers. 142. num. 8. & 174. num. 12. ubi dicit hoc esse irrefragabile argumentum: *Ista persona non est vacata, nec comprehensa in verbis substitutionis: ergo ad illam non debet admitti.*

Secundò, quia licet post substitutionem in dicto testamento ad liberos & suos dicti Aymari hæredes restrictam, adjecta fuerint verba prohibitionis alienationis, quæ videntur ampliora substitutione principali, & tanquam respectiva totam familiam de Piçtavia, de qua Dominus Actor se existere assecebat, eaque ratione precebat fideicommissum ad sui favorem apertum declarari: Tamen illa prohibitio non debet extendi ultra substitutionem principalem, cum in ea testator se restrinxerit ad suos dicti hæredis masculos, legitimos & naturales, & de legitimo matrimonio procreatos, seu procreandos; quos omnes ordine successivo dicto suo hæredi, & suis in infinitum substituit. Et ideo si linea transversalis vigore dictæ prohibitionis alienationis ad fideicommissum admitteretur, sequeretur dictum testatorem in eadem dispositione se in continenti correxisse, & ultra descendentes hæredis in infinitum vocatos, voluisse collaterales admitti. Quod cum de jure minimè præsumatur, † sequitur prohibitionem alienationis etiam amplioribus verbis conceptam, restringendam esse ad personas, & casus in principali substitutionis clausula comprehensos; & sic non excedere liberos, & suos dicti hæredis, ex legitimo matrimonio procreatos, nec ad transversales extendi, ad evitandam ejusdem testatoris in eadem dispositione contrarietatem & correctionem: ita arguunt Alex. conf. 59. num. 13.

vol. 3. Dec. conf. 636. num. 12. Rimin. jun. conf. 80. num. 30. & 32. Menoch. conf. 376. num. 53. Olasch. decis. 50. num. 12. & 13. quos citat & sequitur Cyriac. controvers. 143. num. 27. qui omnes loquuntur in terminis substitutionis limitatæ ad certum personarum genus, cui adjecta fuit prohibitio alienationis verbis amplioribus facta. † Extincto igitur fideicommissio propter defectum lineæ masculinæ dicti Aymari hæredis, extinctus est omnis effectus prohibitionis alienationis, ut per Decium & Alex. in locis mox citatis, Surd. confil. 448. sub n. 19. & 20. & alios quos citat & sequitur Cyriac. d. controvers. 143. num. 21.

Tertiò, & hoc multò magis dicendum est, quia prohibitio alienationis non fuit facta principaliter & separatim, sed dependenter ab illa substitutione suorum masculorum dicti Aymari, nempe per viam declarationis, non autem per viam novæ dispositionis, ut patet ex illis verbis testamenti tenoris sequentis: *Et quia quæ apertius dicuntur & declarantur, melius & facilius intelliguntur, &c.* † Hæc autem declarationis est natura, ut nihil de novo faciat, sed tantum id, quod jam factum & dispositum est, declaret & aperiat: l. aded, §. cum quis, ff. de acq. possess. cum aliis de quibus Gratian. discept. forens. cap. 698. num. 12. & 753. num. 27. Adit. ad Burat. decis. 10. num. 31. cum pluribus ibi citatis. Cum igitur substitutio sit restricta ad liberos Aymari hæredis, sequitur prohibitionem alienationis nihil posse operari in favorem transversalium, nullo modo in substitutione vocatorum: Rot. apud Peregrin. decis. 134. num. 9. in fine, ubi quod prohibitio potest quidem declarare præcedentem substitutionem, sed non extendere: & decis. 300. num. 20. versic. unde cum dicta ratio: p. 1. recent.

Quartò, quia agitur de prohibitionem alienationis facta in oratione continuata, cum incontinenti & absque ullius alterius dispositionis interjectione Testator, declarando substitutionem, procedat ad prohibitionem alienationis; quo casu talis prohibitio censetur facta retentis semper terminis præcedentis substitutionis, quæ cum evanuerit per mortem dicti Guillelmi sine liberis masculis, & sic deficiente linea masculina, expiravit prohibitio alienationis in ejusdem orationis serie continuata, per illa verba; *Et quia quæ apertius dicuntur, &c.* Probatur per text. in l. fin. ff. de reb. dub. & ibi notant Bartol. & alii; Peregrin. conf. 57. num. 5. & 11. ubi bene explicat, & multos allegat: Fusar. de substitution. quest. 351. num. 10. idem Peregrin. decis. 134. num. 7.

Quintò, quia hæc est magis communiter recepta sententia, quod prohibitio alienationis subsequens, regulari & restringi debet ad personas & casus fideicommissi præcedentis, quando maximè fuit apposta incontinenti & continuativè post fideicommissum; & per consequens quod talis prohibitio non faciat alios admitti, aut vocatos censeri, quàm liberos Aymari in substitutione principali comprehensos; quam sequuntur Ruin. confil. 153. num. 11. versic. unde illa clausula, lib. 2. cum aliis pluribus allegatis per Fusar. de substitution. quest. 351. num. 21. & ut à multitudine allegationum absteineamus, infinitos pro hac sententia ad longum citat idem Fusar. confil. 17. num. 141. ubi tandem concludit hanc esse magis communem sententiam, & in praxi approbatam, & à Rota Romana receptam, quando prohibitio stat continuativè vel relativè ad præcedentem substitutionem, prout

in

in casu nostro: Peregr. *consil.* 57. per tot. lib. 5. & *decis.* 134. num. 1. & *sequentib.* & *ibidem* Rota num. 28. & num. 33. & 21. † Ubi ampliat etiam si dispositio esset in rem concepta: & copiose Odd. de *fideicom.* ex *prohibit. alien. res. quast.* 14. num. 143. ubi dicit hanc esse magis communem sententiam, etiam si testator prohibuerit bona alienari in infinitum, vel in perpetuum: Fufar. *consil.* 169. n. 65.

8 Sexto, quia etiam posito, citra præjudicium veritatis, quod omnes prædictæ rationes cessarent, manifesta nihilominus remaneret exclusio dicti Domini N. à fideicommissio, de quo agitur. Quod ut evidentiùs appareat, supponendum est, *Domus* & *Familie* appellationem varias habere significationes: nam aliquando intelligitur de Domo & Familia contentivè, hoc est, ut significantur omnes qui continentur in familia, etiam collaterales: aliquando verò sumitur pro Domo & Familia effectiva, videlicet quorum progenitor & causa efficiens est testator ipse, vel ejus filius, aut nepos hæres institutus: quam distinctionem asserunt DD. omnes, & inter ceteros Ruin. *d. consil.* 153. num. 10. vol. 2. Menoch. *consil.* 233. num. 5. & *sequent.* Peregr. *d. consil.* 57. num. 8. & 9. vol. 5. Rota *decis.* 15. num. 6. p. 7. recentior.

9 Quæ distinctio non solum admittenda est in filiis & descendantibus hæredibus institutis, sed etiam in fratre, aut nepotibus ex eo, quorum Familiam testator duplici modo respicere potest; nempe vel contentivè, ut scilicet vocentur omnes ex illa Domo vel Familia, in qua frater, aut nepos, vel hæres continetur; aut illa quæ ab ipso fratre, aut nepote instituto derivatur, descendit, & efficitur; pro ut sic consideratur illa duplex Familia in nepote ex fratre, apud Peregrin. *d. consil.* 57. num. 10. in fine, & num. 12. Fufar. *consil.* 18. num. 20. *versic. si igitur*: & in fine illius *consilii. versic. & ne videamur*: & passim in toto illo *consilio*: & de *substitut.* *quast.* 351. n. 14. in fine, Rota *decis.* 15. num. 7. p. 7. recent. idem Fufar. *d. q.* 351. n. 11. & 14.

10 In dubio autem testator censetur dumtaxat loquutus fuisse de familia effectiva, potius quam de contentiva, & per consequens ad exclusionem domini actoris, qui non est de familia effectiva: Ruin. *d. consil.* 153. num. 11. Peregrin. *locis suprà citatis*, Fufar. *consil.* 169. num. 57. ubi dicit hoc carere omni difficultate quando testator loquutus est de Familia & domo sua, quia tunc intelligi debet de domo effectiva: Seraph. *decis.* 482. num. 6. neque fieri debet differentia, siue testator loquutus fuerit de sua Familia, siue de Familia sui hæredis, aut alicuius tertii, quia semper intelligitur de familia effectiva, & propterea excluduntur illi qui sunt de familia contentiva hæredis, vel alterius tertii: Rota *d. decis.* 15. num. 22. parte 7. recent. Fufar. *d. q.* 351. num. 11.

11 Hic autem testator variis modis dispositionem suam limitavit, & restrinxit ad familiam effectivam sui hæredis, non solum in ipsa principali substitutione, in qua solum habuit respectum ad descendentes sui hæredis: sed etiam in ipsa alienationis prohibitione, in qua non ita consideravit deficientiam lineæ descendantium, ut post eam voluerit vocari transversales, & desideraverit ad horum utilitatem bona sua conservari: ideo prohibitio perpetua non debet intelligi nisi ad favorem illorum, in quos ferebatur animus & intentio testatoris, nempe ad lineam effectivam Aymari: ut arguit Rota *d. decis.* 300. num. ult. & apud Peregr. *d. decis.* 234. num. 24.

Præterea ex verbis dictæ prohibitionis apparet evidentiùs, quod testator solum habuit respectum ad familiam effectivam, & nullo modo ad contentivam, dum dixit se velle, ut bona Sanlegerii cum suis dependentiis perpetuo remaneant per illos de Domo, & cognatione sua de Pictavia: inde verò semper facta relatione ad prædictam familiam, cum clausulis repetitiis dictæ Domus, prædictæ, & similibus, subjicit verba sequentia: *Quoniam quod dicta bona deveniant ad primogenitum dicti sui hæredis, & sic deinceps de uno ad alium, &c.* Quæ verba cum non possint referri nisi ad familiam effectivam eiusdem Aymari hæredis, sequitur Dominum actorem qui dicitur esse de familia contentiva, nullo modo in substitutione comprehendi: Ruin. *d. consil.* 153. num. 10. lib. 2. Peregrin. *d. consil.* 5. num. 9. lib. 5. Menoch. *d. consil.* 233. num. 11. Fufar. de *substitut.* *d. q.* 351. n. 11.

Neque obstat quod prohibitio facta fuerit pro conservatione Domus de Pictavia, quia causa vocata censeri familiam contentivam, ostendit Peregrin. *consil.* 149. num. 21. lib. 5. Fufar. *dict. quast.* 351. num. 37.

Quia si prohibitio non esset accessoria ad substitutionem (prout in casu de quo agitur, in quo facta fuit dumtaxat ad declarationem dispositionis principalis) procederet obiectum: Sed tunc vocatione consequentia Domus de Pictavia, non potest expressio nominis proprii operari vocationem familie contentivæ, sed potius prohibitionem familiæ respectu effectivam in principali dispositione consideratam: Menoch. *d. consil.* 233. num. 11. & 17. & *consil.* 732. num. 41. cum aliis quos citat & sequitur Rota *dicta decis.* 15. num. 21. & 22. p. 7. recent.

Præsertim quia in casu proposito, testator expressam fecit mentionem successorum dictæ hæredis, ita ut negari non possit quin habuit respectum ad illius lineam effectivam, ut supra ostensum fuit: Fufar. de *substitut.* *dict. quast.* 351. num. 11.

Septimò, quia licet diceremus vocatos esse universales dicti Aymari hæredis, hoc tamen negandum esset de illis qui descenderent ab eo Capite, seu ut dicunt Doctores, ab eodem Capite; qualis non est Dominus N. cum si & quod sit de eadem familia, est tamen de alio Capite: cum ex Joanne testatore, aut Aymaro hæredem descendat; & per consequens de eo nec substitutio nec alienationis prohibitio intelligi potest: ut explicat Parisius *consil.* 51. num. 5. & multum *supra* lib. 2. solet enim eadem Familia habere plures derivationes, & descendantias, ut idem dicitur num. 10. & *sequentib.* Menoch. *d. consil.* 233. num. 11. Fufar. plures allegans de *substitut.* *quast.* 351. num. 11. & *consil.* 107. num. 6. *versic. ergo par rationem*, adducit quod sicut quando testator habet descendentes censetur illos dumtaxat vocare, ita quando descendentes, censetur eos solum vocare qui sunt de suo Colonello.

Et hoc potissimum locum habet, quia in casu de Pictavia soli descendentes ab Aymaro habebant titulum de *Saint Valer*, qui nunquam devenit familie Domini Actoris, cui alii tituli venerunt que denominationes datæ fuerunt, cum testator non solum vocaverit denominationem dicti Valerii titulo, sed etiam expresse vocaverit illos dumtaxat qui erunt Caput familie, & non Domini Sancti Valerii, faciendo prohibitionem alienationis in favorem illius, in quo duplex est

corret qualitas, nempe Domini de Sancti Valier, & Capitis familie de Pictavia; quod pluries repetit in eadem prohibitionis parte. ¶ Quando autem plures sunt de eadem familia, inter quos adest difficultas denominationis, testator semper censetur intellexisse de illis, qui sunt de illa familia, à qua testator, vel hæres denominationem capit: ut in simili tradit Curt. senior *consil.* 40. numero 15. ubi quia vocata erat familia de Fontana, in qua diuerse erant denominationes, concludit illos solum vocari qui sortiuntur eandem denominationem cum testatore: Atque ita in casu nostro vocata erit tantum familia de Pictavia de Sancti Valier, non autem familia de Pictavia de N. Menoch. *diff. consil.* 233. num. 17. & bene Alexand. *consil.* 213. numero 2. volumin. 6. his verbis: Si ergo dictus Aluissus est de diuersa agnatione, & sic non est de la Torre, scilicet de qua erat testator, sequitur quod non est de illis de quibus testator dicitur voluisse, quamuis ipse esset de alia domo de la Torre, de qua non sensit testator: Et non sufficit etiam si de la Torre predicta, quia testator copulatiue predicta omnia requirit, unde si vnum deficiat, non potest fortiter esse eundem dispositio testatoris: leg. si heredi plures, ff. de condit. & demonstration.

18 Rursum dictio, qui, iuncta verbo futuri temporis, erit, dum testator loquitur de eo, qui erit Caput Domus, & dominium Sancti Valerii obtinebit, importat conditionem: Tunc in verbo, conditio, *concl.* 583. n. 30. 31. & 46.

Ergo deficiente conditione, deficit etiam vocatio domini Actoris, qui nunquam fuit, nec est Dominus Sancti Valerii.

Neque nocere potest generalis mentio Domus de Pictavia, quia si bene aduertatur, testator semper verbis restrictiuis & relatiuis usus est, quando de ea loquutus fuit. *Primo* dum loquutus est de domo & cognatione sua de Pictavia. *Secundo* dum dixit de eo qui erit Caput Domus predicta de Pictavia, & dominium Sancti Valerii obtinebit. *Tertio*, dum prouidet honori predicta familie. *Quarto*, semper vitur his verbis, Domus ipsa, Domus predicta, Domus ipsius testatoris, & similibus restrictiuis, quæ non possunt conuenire alteri, quam illi qui ex eadem Sancti Valerii de Pictavia familia effectiua dicti Aymari hæredis institui procedit: & sic generalitas illa restricti, explicati, & declarari debet secundum verba dicta institutionis, & substitutionis vniuersalis factæ in favorem descendendum ab Aymaro.

19 Octauo, predicta corroborantur ex longissimi temporis centum & amplius annorum obseruantia, cum de anno 1548. quo Guillelmus vltimus familie masculinæ Aymari decessit, primo Domina Diana de Pictavia, & post eam ipsius descendentes dictam Baroniam cum suis dependentiis pacifice possederint, finita videlicet dicta linea masculinâ ad substitutionem vocatâ, absque eo quod vllus de familia domini Actoris egerit ad aperturam præteriti fideicommissi, aut de ea loquutus fuerit. Quæ quidem diuturni temporis obseruantia, quatenus aliquod restaret dubium, sufficiens est ad excludendos Actores, & declarandam aliqui dubiam Testatoris mentem, pro exclusionem vocationis: Cræuet *consil.* 101. n. 3. Menoch. *consil.* 349. n. 15. Fufar. *consil.* 114. n. 40. & de substitut. *quæst.* 500. n. 4. Rota *decis.* 169. n. 1. part. 1. recent.

20 Vltimo aduertendum est, quod si predicta rationes cessarent, & prohibitio alienationis ampliari posset, & extendere fideicommissum ad alias per Sanlegerii *quæst.* & *resol. civil.* T. II. P. II.

sonas quàm expressas (quod tamen non sic esse superius copiose demonstrauius) tunc ex alio capite excludendus esset D. Actor, nempe quia in primis euacuanda esset illa quæstio, vtrum descendentes ex fœminis ab Aymaro hærede, haberent ius excludendi dominum Actorem, cum testator videatur etiam ad filios habuisse respectum. ¶ *Primo* dum mentionem fecit de Cognatione sua, quæ continet etiam descendentes ex fœminis: Peregrin. de *fideicommiss.* art. 22. n. 39. sicut nomen familia, aptum est continere fœminas, & eorum descendentes: Tiraquell. de *retratt. consang.* §. 1. gloss. 9. num. 237. & sequentib. Rota *decis.* 101. num. 13. parte 6. recentior. Et dum vocauit cum qui erit Caput Domus, non videtur fœminas, aut ab eis descendentes exclusisse, cum postea in fine clausulæ prohibitionis addat, Quod illi de Pictavia qui pro tempore erunt, aut alii parentes, vel affines, ad quos forte successio pertinere, vel deuenire posset in futurum, non possint aut valeant præsentem dispositionem infringere, &c. quæ satis clare ostendunt ipsum noluisse excludere fœminas, aut ab eis descendentes: ¶ cum nomen parentelæ tam ad masculos quàm ad fœminas referatur: Butar. *decis.* 755. n. 10. Duran. *decis.* 115. n. 3. & ad descendentes à fœminis: Tiraq. de *retr. consang.* §. 1. gloss. 8. n. 1. iuncta dicta glossa 9. n. 244. & 237. Rota *decis.* 194. n. 21. & seqq. part. 7. recent.

De nomine verò Affinium, multò minùs dubitari potest quin ad fœminas, illarumque descendentes referatur: Barbof. de *appellat. verb.* cap. 12. num. 2.

Verùm quia hæc disputatio est superflua, & altiorẽ requirit indaginem, nihil quoad hoc caput concludimus, cum rationes aliæ superius copiosè deductæ, satis superque sufficiant ad exclusionem dicti domini Actoris. Sed tamen Dominus Marchio de la Baulaye hodie dictam Baroniam possidet in vim alterius testamenti, non autem ex superius designato.

CAPUT CXXXIX.

De validitate alienationis bonorum fideicommissi suppositorum factæ per hæredem grauatum, tam pro suis creditis, quàm pro solutione æris alieni. Et quod tertius possessor qui grauatus vendidit, possit se iuuare exceptione detractio- num ex persona hæredis grauati. De re- stitutione fideicommissi facta ante tem- pus, quod sit mera donatio, & indigeat insinuatione, nec sit valida quoad præ- iudicium tertii. Quando locus sit re- medio leg. Imperator, ff. ad Trebellian. Et quod recipiens partem pretii, tacitè censetur approbasse venditionem.

S V M M A R I V M.

- 1 Hæres grauatus imputat alienata in suis detractio- nes.
- 2 Ampliatur, ut procedat etiam si grauatus non confecerit inuentarium.
- 3 Tertius possessor qui acquisiuit à grauato, potest ex illius persona opponere exceptionem detractio- num aduersus fideicommissarium agentem.

1 Licet